Ն. 3985 1902 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 30/12 ՇԱԲ. ՉԱՐՇԷՆԳԻՀ 19րնգր սկիզ. 12 ՇԱՊԱՆ 1320 — 30 ԹՐԵՐԻՆԻ ԷՎԷԼԷ 1318

ՄԵՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաքբաստա իրի տեքա եանի ՉԱՐՇԷՆԳԻՀ վէ ՃՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ
կիւնէրի նէշր օլունուր։

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جادهسی نومرو ٦٥

ՂԱԶԷԹԱՄԸՉԸՆ ԱՊՈՆԷ ՖԻԾԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպօլ իչին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85. = 6 այլըղը 45 ղրուշ տուր։ = Բօսթա իւմրէթի պիզէ այիտ տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէ 60 բարա տըր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Ինճի սահիֆէնին պէհէր սրբասը 5, Ճանի վէ Ցինճիւ սահիֆէլէրին պէհէր սրբասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սրբասը 1 ղրուշ տուր։ = Զօգ տէֆթա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրընա բաղարլըդ օլունուր։ = Նիւսխէսի 30 բր. տըր։

Ղազէթաեա մուխէյլիգ խուսուսաթ իչին ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։ = Իսարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ՏԻՐԲԱՆԷՈՒ

Դ.

Այն ինչ երեւցած էր առաջին հատորն իւր դատարակութեան որ Դաղղիոյ Ակադեմիան իւր աչքերը դարձուց փայլուն և տաղանդաւոր հեղինակին վրայ։ Նոյն հատորին ընթերցումէն վերջ՝ Պ. կոմս տը Մոնթալամպէր կը գրէր նմա. «Ինքզինքս ամօթահար կ'զգամ, երբ կը մտածեմ թէ ես անդամ Ֆրանսական Ակադեմիոյ, և դուք չէք տակաւին։»

1854 մայիս 18ին Օռլէանի Եպիսկոպոսն ընտրուեցաւ անդամ Ֆրանսական Կաճառին։ Իւր ընդունելութեան ճառին նիւթն էր Դաշնակցութիւնն Կրօնի եւ Դպրութեանց։ Այս ճառին մէջ կը փայլէր իւր սէրն առ երիտասարդութիւն, իւր յարգանքն դպրութեանց և զեղարուեստից, իւր լայն ըմբռնողութիւնն մարդոց նկատմամբ, իւր աւետարանական քաղցրութիւնն՝ գրաւելու համար իւր դարը կրօնից վսեմագունին։» Դպրութիւնք, կ'ըսէր նա, բացատրութիւնն իսկ են համայն մարդկային մտաց, վասն զի միայն չեն զգեցներ լեզուի ձեւերով իմացականութեան վերացեալ գաղափարներն և զուտ բանին յղացումներն, այլ վասն զի բնական կարգին ինչպէս ֆիզիզական կարգին մէջ՝ կ'արտադրեն նաեւ գեղեցկութիւնն ինչպէս որ սա կ'երեւի երեւակայութեան իւր ամենէն սիրալի տեսլականով. վասն զի գիտեն թարգման հանդիսանալ ամենայնի որ կայ բարձրագոյն, մեծագոյն, լաւագոյն մարդկային սրտի զգացմանց մէջ. վասն զի վերջապէս անոնցմով է որ ճշմարիտը, գեղեցիկը, բարին՝ ինչպէս որ աստուածային ձեռն դրոշմեց զայնս մարդկային հոգւոյն մէջ՝ կը գտնեն դուրսը իրենց ամենէն չքեղ և ամենէն կատարեալ արտայայտութիւնն։ «... Այն ատեն երբ հեթանոսական գիշերը կը ծածկէր երկիր, գրական մեծ դարերը ծագեցին ըստքանչելի պայծառութիւններ. իմաստասիրութիւն, դպրութիւնք, պերճախօսութիւն, քանատեղծութիւն՝ ինչ որ ունեցան ճշմարիտ ու գեղեցիկ. բոլոր այն մարդիկ ըստ որում ընդունած էին յերկնուստ իմացականութեան ձիրքերն և ըստ որում Աստուծոյ լոյսը կը փայլէր իրենց հանճարոյն մէջ, աւելին պիտի ըսեմ, վեհանձն ճիգերն զոր ըրին ոչ սակաւք անոնցմէ փարատելու համար խաւարն, դըրնելու համար իրենց դարու հորիզոնէն անդին բան մը աստուածային պայծառութիւններէն, այս ամենայն արժանի է հիացման և յարգանաց։ Կրնամ և պարտիմ ողբալ այն չարաչար կիրառութիւնն զոր ըրին յաճախ իւրեանց բարձր կարողութեանց, կրնամ և պարտիմ կարեկցիլ իրենց ճգանց անզօրութեան, բայց չեմ կրնար ո՛չ անգոսնել ի նոսա և ո՛չ պարսաւել Արարչին պարգեւներն։ Չեմ համարձակիր դատապարտել, անարգել՝ հեթանոսութեան անուան տակ՝ ինչ որ եղաւ այդ մեծ դարերուն մէջ գերագոյն ճիգն անկեալ մարդկութեան վերատին ձեռք բերելու համար նախկին աւանդութեանց խորտակեալ շղթայն, և վերատին գտնելու համար այն լոյսն զոր Աստուած կը փայլեցնէր տակաւին անդ՝ իբր վերջին և օժանդակ ցոլք մը իւր ճշմարտութեան, որպէս զի ջնար առանց վկայութեան ի մէջ ազգաց, և որպէս զի ցուցնէր թէ անկեալ արարածն յաւիտենապէս զրկուած չէր իւր սիրոյն պարգեւներէն։»

Երբ ամբողջ Կաճառը ծափահարեց այս խօսքերուն, նորընծայ ակադեմականն շընորհակալ եղաւ այս պարզ և վեհ բառերով. «Երջանիկ եմ, Պարոններ, այդ ծափահարութեամբք, վասն զի Ս. Գրոց մի խօսքին կ'ուղղուին անոնք։»(*)

Ցիշենք նաեւ հետեւեալ գեղեցիկ հատուածն. «... Այո՛, լոյսը մերն է, ամեն դարեր զայն մեզ կը պարտին և մեզ կը յղեն, և ահա էր ոչ ուրեք կը նախատեմ զայն, կը փնտռեմ, կը սիրեմ զայն։ Կը հոչակեմ զայն ամենուրեք ուր կը գտնեմ. սիրով կը ժողվեմ զայն, թէպէտեւ կայծ մը, բոց մը լինի այն մոլար. և ուրախութիւնս մեծ է երբ կրնամ զայն դարձնել նախնական և աստուածային վառարանին։»(**)

Այս գեղեցիկ ճառին արժանաւոր կերպիւ պատասխանեց Պ. տը Սալվանտի. «Այո՛, կրօնք և դպրութիւնք պարտին միանալ... երկուքն ալ գաղափարի և խօսքի կը դիմեն ընդարձակ ածելու և կառավարելու համար զաշխարհ. մին որ ուղղակի Աստուծմէ կուգայ, միւսն որ անտի կուգայ մարդկային բանականութեան շրջանով, կարող միանգամայն ամենէն բարձր թռիչներու և ենթակայ կրից և մոլորութեանց համայն հողմերուն...։ Պէտք է ըսել նախապաշարմանց որք այնչափ աղիտաբեր եղան և որք կը մաքառին տակաւին. բան մը կը պակսի քաղաքակիրթ ընկերութեան մը մէջ ամենուրեք ուր կրօնքը բացակայ է։ Մարդն անկասար ու հաշմանդամ է, երբ այս զգացումն, այս սկզբունքն, այս պայծառութիւնն մարած են և կը ննջեն ի նմա։ Մարդկային միտքն հեռի աւելի վեր ելնելէ, պէտք եղածէն աւելի տեսանք, կ'ապականի և կ'ստորնանայ երբ կը մերժէ այդ փրկաւէտ օժանդակութիւնը։ Զունի բնագաւառն ոչ իւր բոլոր ոյժերն, ոչ իւր համայն լոյսերն, և ոչ իւր համայն մեծութիւններն, երբ առանի կամ առ կրից իրեն պատիւ չհամարիր այն մեծ նուիրապետութիւնն զոր պատմութիւնը կը կոչէ Դաղղիոյ Եկեղեցին, և որ իւր զօրութեան և իւր հանճարոյն այնչափ կարեւոր մի մասն եղաւ։»

Ըսելէ վերջ թէ ազնիւ, գեղեցիկ ու հրապուրիչ են մեծանուն եպիսկոպոսին գրուածներն; կը յաւելու Պ. տը Սալվանտի գողտր փափկութեամբ. «Ձեր երկերուն մէջ ուրիշ յատկութիւն մի յայտ կուգայ, որ հաղուագիւտ է այսօր, և որ արդարեւ պարտէր պահուիլ արքայորդին մէջ, այն է ներշնչութիւնը, խանդավառութիւնն, ինչ որ դուք կը կոչէիք սրբազան հուրն, այդ բոցն բնական է որ կուգայ հոգիէն կամ սրտէն, կը մշանջենաւորէ անոր երիտասարդութիւնը։ Խանդավառութիւնն արժանիք մ'ունի, այն է այցելել միայն բարձր միտքեր կամ սրտեր, ծնիլ միայն ազնուական սէրերէ, օրինակի համար լաւ դատերու սէրէն՝ միացեալ սոցա զօրութեան հաւատոյն...։ Զմարդիք չէք արհամարհեր, ձեր գուշակութիւնք նպաստաւոր են մեր ժամանակին, հակառակ աշխարհի այն նեղութեանց բաժնին։ Ցոյժ սիրեցեալ զաւակ Ս. Փրանկիսկոս Սալիզեանի Սալուային, զոր ամբողջապէս ետ չտուինք 1815ին, քանի որ զձեզ պահեցինք, շատ բան կ'սպասէք մեր երկրէն, կը սիրէք զայն սատիկ...։ Պաշտօնեայ յաւիտենական յոյսերուն՝ չէք ճանչնար վըհատութիւնն այն հոգւոց որք անհամեմատական են իրենց պաշտօնին. միշտ նկարագիրներու և կարճ մտքերու անհամբերութիւններն չունիք դուք։

«Սովորաբար կը փնտռէք նախամեծար կերպիւ բարձրութիւններն և կը դանէք զանոնք, որ ձեզ նայիլ կուտան աւելի հեռուէն։ Այս ամենայն կուտայ ձեզ ընդարձակ հորիզոններ, լուրջ մտածութիւններ, վեհ լեզու մը, գոյնի ճոխութիւն մը, զոր ձեր երեւակայութիւնը կը շռայլէ՝ այլ առանց սպառելու։ Ցամենայնի կը սիրէք ինչ որ մեծ է. ազնուական բնութեանց նշանն է այս։ Ուստի կրնան մարդիկ առաջնորդ առնուլ զձեզ ստուգութեամբ, իջնելու վտանգ չկայ բնաւ. ձեր մտածութիւնը կը բարձրանայ միշտ. կը բարձրացնէ նիւթերն, ընթերցողներն, երբեմն իսկ հակառակորդները, և այդ մտածման հետեւելուն մէջ չկայ վտանգ մ'ամենեւին...։

«Երբ մարդ կ'ընթեռնու զձեզ, կը հասկընայ չուտով թէ մեծ թռիչներու ձեր պէտքն է որ ծնաւ ձեր ճակատագիրն...։ Քահանայ էք ձեր բովանդակ գոյութեամբ, և դուք էք որ ոահմանեցիք զքահանայութիւն «առաքելութիւնն որ կը քարոզէ, որ կը մարտնչի, որ կ'սնձնուիրի, որ կը զոհուի։» Բառ մը մոռցած էք՝ ՈՐ Կ'ՈՒՍՈՒՑԱՆԷ...։ Տարօրինակ մոռացում. վասն զի ձեր ոյժերուն և ձեր լոյսերուն մի ուրիշ մշանջենական գործածութիւնն է այս...։ Երկրորդ առաքելութիւն մ'է որ այնքան մեծ տեղ գրաւեց ձեր կեանց մէջ, զոր պիտի բաւեր լնուլ ամբողջապէս։ Եղաք քսան և հինգ տարիներէ աւելի ուսուցչական մարմին մը դուք առանձին, հաւասարապէս վարելով երկու առաքելութիւններն աւետարանական պաշտաման և երիտասարդութեան դաստիարակութեան՝ այնպիսի եղանակաւ մը որ զձեզ պիտի կրնային կարծել ամբողջովին նուիրեալ անոնցմէ իւրաքանչիւրին, և ըսիք այդ վաստակալից կոչման սկիզբն ու վախճանն այժմ իսկ այս հանդիսի մէջ այնպիսի բառով մը որ ձեզ շատ պարզ երեւցաւ, և որ յուզեց խորապէս այս նոտաբաններուն վրայ բոլոր մայրերն, որ մեր ամենուս հոգւոյն խորը թափանցեց, և հոն բերաւ կրօնական երկիւղածութեամբ շատ լոյսեր, այսինքն թէ մանկութիւնն եղաւ ձեր կենաց առաջին սէրն և պիտի լինի նաեւ վերջինը։ Ահ, ճշմարիտ քահանայն է միայն աշխարհի մէջ որ կարենայ գտնել իւր սրտին խորը այս վսեմ աղաղակն։»(*)

Կարդինալ Լավիժրիի կը գրէ. «Կը յիշեմ թէ յետ իւր ընդունելութեան յԱկադեմիայն, կը կրկնէր յուզմամբ. իրենց ծափահարել տուի Աւետարանն։ Իրենց փառաւորել տուի զՅիսուս Քրիստոս։» Չէր ներէր որ իւր ճառին մէջ ուրիշ բան տեսնէին մարդիկ։» (**)

Տիւբանլու համոզուած էր թէ մեծ առաքինութեանց օրինակներն հարկաւոր են միշտ աշխարհի և թէ ամենէն աւելի եկեղեցականք են որ պարտին նպաստել գերազանց ձիրքերով ընկերային բարձրացման։ «Կղերը պիտի լինի, կ'ըսէր նա, հանրային բարեկարգութեան վսեմ պահպանը պատրաստելով նոր սերունդներն ամեն առաքինութեանց։» Ուստի կը ջանար միշտ լինել այնպէս ինչպէս որ կը փափաքէր պատրաստել զայս, այսինքն «արդար, ուղղամիտ, ներող ամենուն համար, առանց կուսակցական խտրութեան, ոչ ումեք զլանալով ճշմարտութիւն, արդարութիւն և սէր»։ Իւր հոգւոյն այս զգացումն էր զոր կը թարգմանէր այնչափ շնորհալի փափկութեամբ Ակադեմիոյ առջեւ, երբ կ'արտասանէր այս խօսքն որ այնքան ծափահարուեցաւ և այնքան մտքերու համար նոր լոյս մը եղաւ. «Մարդոց հետ ունեցած յարաբերութեանցս մէջ կը փնտռեմ նախ և առաջ ոչ ինչ որ կը բաժնէ, այլ ինչ որ կը մերձեցնէ։»

Բայց իւր ներողամտութիւնն երբեք չարգիլեց զինքն յանդիմանել խատիւ ինչ որ կը համարէր անպատուաբեր ու աղիտաւոր երկրին կամ մարդկութեան, և աւետարանական քաղցրութիւնն երբեք պատրուակ մը չեղաւ նմա չնթելու համար հաւատոյ ու բարոյականի թշնամիներն նենգաւոր։

Ն. Ց. Վ. Փ.

ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆՑ

Ի ԲԱՆԿԱԼԴԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1857 ԻՆ

Կը ծանուցանենք ի գիտութիւն ա՛յն Պատ. ծնողաց, որոնց զաւակները՝ տեղւոյս աճիկութեան պատճառաւ, Սեպտեմբերին չկրցանք իբր գիշերօթիկ ընդունիլ, թէ 14 աշակերտաց համար, ի մէջ այլոց, նոր ննջարան մը շինած ենք՝ իբր յաւելուած, և թէ ի վիճակի ենք դեռ 9 աշակերտ առնուլ։

Վարչութիւն Վարժարանի

(*) Discours de réception à l'Académie Française, par Mgr Dupanloup.

(**) Անդ։

(*) Réponse de M. de Salvandy à Mgr Dupanloup.

(**) Lettre du Cardinal Lavigerie à M. Lagrange.

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բազար կիւնիւ Սամախիատա, Անապատ Ցղուիին քիլիսէսինէ, Երանելի Տէր Կոմիտաս Քահանանին եէվմի մախսուսը օլմագ միւնասիպէթիյլէ, Կ-Բաթրիգ ռիւթպէթլու Էմմանուէլեան էֆ. հաղրէթլէրի Թարաֆընտան թագոիս օլընան Գուատասը չէրիֆէ՝ Թերզեան վէ Իսրայէլեան Արհ. Եպիսկոպոսլար իլէ պաղը ըհնապիյի վէ խայլի էհալի հաղը պուլունմուշլար տը։ Խիթամը այնի ռուհանիէ էտիէյի մէֆրուզէի հաղրէթի Բատիշահի եատ ու թիզքեար իսիրմէքլէ, հաղրուն ամինեան օլմուշլար տը։

Պատէհու քիլիսէնին տաիրէի մախսուսէսինէ պիր միւտտէթ արամ իսիրմիքտէն սոնրա, Պալըգլը գապրիթանընա պիլազիմէ, Երանելի Քահանանին մագպերէսի իւզէրինէ պէր միւթատ տուա օգունմուշ տը։

* Սիւրմանի-գաթօլիքլէրինին բաթրիկի ռիւթպ. Ինիա Բահմանի էֆ., Բոմատա պուլունուղը միւնասիպէթիյլէ, Բարա հաղրէթլէրի Թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տը։ Իշպու ռէսմը գապուլէ պիր խայլի միւթէհաիղանը ըհնապիյն, էզճիւմլէ ճէմաաթըմըզտան Արհ. Ռուպեան Արքեպիսկոպոս իլէ Գեր. Գոյունեան Գերապայծառ տուխի պուլունմուշլար տը։

Հ. ԳՐԻԳՈՐԻՍ Ծ. Վ. ՄԷՐՋԱՆՋԵԱՆ

Վէնէտիկ Մխիթարեան Թարիգաթը միւհթէրէմ բահիպլէրինէն Հ. Գրիգորիս Ծ. Վ. Մէրճանճեան, ճուտաա իրթէսի կիւնինէ գատար հալը սըհհէթաէ օլուպ, բազար կիւնիւ Օրթաքէօյէ մուգիմ քէնարի եէկէնի խանէսինէ կիթմիշ օլտուղու հալտէ, պիրաէն պիրլ բահաթսըզլըգ հիսս իտէրէք, հէր նէ գատար միւսավաթը լազըմէյէ միւսարաաթ օլունմուշ իսէ տէ, քէար իթմէյիպ, միւմայլէյհ, վէզաիֆի ռուհանիէյի ախիրէսինի իճրա իյլէսիքտէն սոնրա, 73 հաչընտա օլտուղը հալտէ, թէսլիմի ռուհ իթմիշ տիր։

Մէրճանճեան Վ., անասրլ Ասիթանէլի օլուպ, պուրատա թալիմ ու թէրպիէյի իպթիտայէսինի թանսիլտէն սոնրա, Վէնէտիկ Մխիթարեան վանքնա կէօնտէրիլմիշ վէ քէնտի իսթիտատ ու արզուսը վէճհէյէ սիլքի ռուհպանիյէթէ տուխուլ իլէ, Վէնէտիկէ պաղը խըտմէթլէրաէ պուլունաբաղը կիպի, Բարիսաէ Մուրատեան մէքթէպինտէ տախի պուլունարագ, ոէնէլէրճէ հիսանի խըտմէթ իյգիա իյլէմիշ, հաթթա 1870 սէնէսի մուհարէպէսի զէմանընտա Բարիսաէ օլտուղընտան, չակիրտանընն հիմայէսի խուսուսընտա թէտապիրի իհթիյաթ քեարանէյի իթթիխաղ իյլէմիշ տիր։ Միւմայլէյհին խըտմէթը Ֆրանսա հիքիմէթինճէ թագոիր օլունարագ, իչինճիւ իսկ. Նաբոլէօն Թարաֆընտան Օֆիսիէ տ'Ագատէմի նիշանը իլէ թալթիֆ իսիրմիշ տիր։

Հ. Գրիգորիս, 1870 տէն սոնրա, Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլէրէք, պուրատա Սագըզ-աղաճը Մխիթարեան մէքթէպինտէ մուալլիմլիք իթմիշ, վէ պու սըրատա չօճուգլար հագգընտա պիր բէտէրի հաղըգի մագամընտա տավրանաբաղը կիպի, քէնտիսինէ մինէթտար պիր խայլի չակիրտան տախի եէթիշտիրմիշ տիր քի, ճիւմլէսի պու կիւն չէհրիմիղտէ աղ չօղ պիր տէ պու կիւն չէհրիմիղտէ աղ չօղ մէվգի սահիպի օլմուշլար տը։ Միւմայլէյհ՝ մէքթէպլէրճէ խըզմէթինտէն, վէ Տիւզեան, Ալլահվէրտեան վէ Աղարեան խանէտանլարը խանէլէրինտէ մուալլիմլիք վազիֆէսինտէն պաշգա, կաթողիկոսարան վէ Բաթրիգխանէ մէճլիսլէրինտէ տախի աղա սրքաթըյլա պուլունմուշ, վէ 1873-տէն պէրու, հէման էօմրիւնիւն սոն պիր գաչ սէնէ էվվէլինէ տէկին ճէմաաթըն քահֆէյի ումուր ու մէսալինինէ իշթիրաք իյլէմիշ տիր։

Մէրճանճեան Վ. է չէնա սէնէ էվվէլ Ծայրագոյնլուգ ռիւթպէյի ռուհանիէսի, վէ Թարաֆը հիքիմէթի Սէնիէտէն Հիւնճիւ Օսմանի նիշանը ղիյշանը տախի վէրիլմիշ տիր։

Միւմայլէյհ, «Հոգ հոգուսոյա» չալըշմագտան տա տուր օլմամըշ տը։ Վէրտիկի քարողլար իսէ, սահիպի մալիւմաթ վէ վուգուֆ օլտուղընա տէլիլ օլուպ, ասարը գալէմիէսինտէն պաղըսը՝ ղազէթամըզ վասրթասըյլա նէչը իսիրմիշ տիր։ Հասրլը Մէրճանճեան Վ., քեամիլ, ալիմ վէ միւհթէրէմ պիր ռուհանի օլուպ, քէնտիսինի թանըյանլարտան պիւյիւք քիւյիւք ճիւմլէնին ռիայէթ վէ թէվէճճիհիւնիւ գանմըշ օլտուղընտան, վուգուֆ վէֆաթը չայանը թէէսսիֆ զայիաթտան տը։

Պինապէրին, պու միւնասիպէթլէ Վէնէտիկ Մխիթարեան Թարիգաթը աղայը միւհթէրէմէսինէ, հէմշիրէսինէ, եէկէնլէրինէ վէ սահիր ագրապասընա պէհանը թէէսսիֆ վէ թաազիէթ իյլէրիլ։

Ճէնազէսի՝ Օրթաքէօյէն Պէյօղլունտա Սագըզ-աղաճընտա վագը Մխիթարեան մէքթէպինէ կէթիրիլմիշ օլմազլէ, պու կիւն սաաթ 4-տէ օրատան գալտըրըլարագ, Ճատտէի քէպիրտէն նաղմաթը ռուհանիէ իլէ կէչիրիլիպ, Ս. Ց. Ոսկեբերան քիլիսէսինէ նագլ իսիրմիշ տիր։

Ճէնազէ ալայընա Արհ. Թերզեան Պողոս Եպիսկոպոս ռիասէթ իսիպ, չէհրիմիզտէ պուլունան Վէնէտիկ Մխիթարեան ըհնապիյնի իլէ սահիր պաղը ըհնապիյն եասը օլարագ ռէֆագաթ իթթիքլէրի հալտէ, տիկէր հէր Թարիգաթա մէնսուպ ըհնապիյն տախի՝ ալայը ռուհանիէ պիլ ֆիլ իշթիրաք իյլէմիշէր տիր։

Ճէնազէ ալայընը էօնիւնտէն Վէնէտիկ Մխիթարեանլարընը Դատրքէօյ վէ Սագըզ-աղաճը մէքթէպլէրի չակիրտանը ելուրիւմէքտէ օլուպ, միւթէվէֆանընն հաիզ օլտուղու նիշանլար տախի եասթըգ իւզէրինէ օլարագ, կէօթիւրիւլմէքտէ պուլունմուշ տը։

Ճէնազէ՝ քիլիսէ գաբուսընտան Կ-Բաթրիգ ռիւթպ. Էմմանուէլեան էֆ. հաղրէթլէրի Թարաֆընտան իսթիգպալ իսիրմիշ տիր։

Միւթէվէֆայա սոն պիր հիւրմէթ օլմագ իւզրէ, Երմէնի բաթրիկի Ամեն. Օրմանեան Սրբազան հաղրէթլէրի Թարաֆընտան Գեր. Բաբկէն Վ. իլէ Պէյօղլու քահանալարընտան Տ. Սահակ, տիկէր Դաթօլիք ճէմաաթլարը ըհնապիյնի վէ միւլէթիմիզտէն պաղը միւթէպէր զաթլար իլէ իսայլի էհալի բահմէթ տուալարընտա հաղը պուլունմուշլար տը։ Խիթամընտա, Գեր. Նիկողայոս Ծ. Վ. Պագչեան՝ պիր մէրսիէ իրատ իլէ, միւթէվաֆանընն էվասֆը բուհանիէսինի վէ խըզմէթլէրինի զիքր ու սէնա, վէ զայպընտան տօլայը Թարիգաթ ադասընա վէ ագրապասընա իկհաը թէէսսիֆ իյլէմիշ տիր։ Մէրսիէնին իրատընտան սոնրա, հաղրուն՝ Վէնէտիկ Մխիթարեանլարընը Տէրսաատէթ Մեծաւորը Գեր. Գանթարեան Վ. է վէ տիկէր աղա իլէ միւթէվէֆանընն ագրապասընա բասիմէի թաազիէթի իյգիա իյլէմիշէր տիր։ Պատէհու պաղը ըհնապիյն վէ ագրապա իլէ ահըպպա՝ արապալար իլէ ըէֆագաթ իթթիքլէրի հալտէ, ճէնազէ՝ Շիշլի գապրիսթանընա նագլ իլէ, մագպէրէի մախսուսընտա ատֆն օլունմուշ տը։

Զըգան բազար կիւնիւ, Օրթաքէօյէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ քիլիսէսի Թաղ. Խորհուրդը, պու Թաղըն խայրհահը օլմուշ օլան Ֆօլց Անտոն էֆ. հագգընտա պիր վազիֆէի մէգտաիրշինասի իպրաղ իյլէմիշ տիր։ Շէօյլէ քի եաղարըմըզ վէճհէյէ, միւմայլէյհին մախտումը Յովսէփ էֆ. Ֆօլց, հէնուզ կէնճ չաղընտա պուլունտուղու հալտէ, տիչար օլտուղը մուհիպ իսասթէլիքտէն՝ բէք չօղ մէսսի վէ միւտավաթա բաղմէն գուրթուլամայըպ, թէրքի հաեաթ իյլէտիկինտէն, մէգքիւր Թաղ. Խորհուրդ՝ Ս. Գ. Լուսաւորիչ քիլիսէսի միւթէվէլլիի սապրգընընն կէրիֆթար օլտուղու իչպու թէէսսիֆի աղիմէ պիլ ֆիլ իշթիրաք իթմիշ օլմագ, վէ այնի թէէսսիֆէ միւշթէրէք պուլունան զէվաթընն պու պապատէքի հիսալէրինի տօլայըսըյլա օլսուն իզհար իյլէմէլէրինէ պիր վէսիլէ թէտարիք իթմէք մագսատիյլէ, եէվմի մէզպուրատ մէղքէր քիլիսէտէ պիր Գուատասը չէրիֆ թագոիս խիլմիշ, վէ պատէհու բահմէթ տուալարը օգունմուշ տը։

Ինչպու այնի ռուհանիի՝ քիլիսէ Մեծ-ժողովրդապետի Գեր. Հ. Բարսեղ Ծ. Վ. իճրա իսիպ, Անտոնեան Թարիգաթը Սբ-բահայրը Գեր. Հ. Ռափայէլ Գերապայծառ Միսաէրեան իլէ Թարիգաթըն սահիր պաղը աղասը, վէ պաղը միւթէպէր զաթլար, էղճիւմլէ Միրալայ Տր. Ճիվան պէյ Անանեան, Ռօպէրթ էֆ. Եաղըճեան, Ցակոբ էֆ. Ճինճեան, Պօղոս էֆ. Թոսուն, Պետրոս էֆ. Միւթէվէլլեան վէ տահա սահիրլէրի հաղը պուլունմուշլար տը։

Ֆօլց Անտոն էֆ.-նին չու զայպը աղիմինտէն տօլայը պիզ տախի իզհարը թէէսսիֆիլէ, միւթէվէֆանընն վայիտէյնի քէտէրսիէսինէ սապրը ճէմիլ թէմէննի իյլէրիլ։

ԹԷՐՔԻ ՍԻԼԱՀԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Լա Հէյ Սուլ գօնկրէսինին թէչքիլինի իճապ իթթիրէն թէչէպիւսիւ իքմալ իթմէք իւզրէ, Ռուսիա Զարը թարաֆընտան մուազզամտէվլէթլերէ եէնի պիր նօթա կէօնտերիլէճէկինի թիւրքճէ զազէթալար ռիվահէթ իտիյօրլար։ Թրիպունա զազէթասընընն պէյանընա կէօրէ, իշպու նօթա հաղը իտիլմիշ օլուպ, Զար հաղրէթլէրի՝ պունու, տէվլէթլերէ կէօնտէրմէք իւզրէ միւնասիպ պիր ֆըրսաթ պէքլէմէքտէ տիր։ Պաղը մուալլագ մէսէլէլերին թէվիյէսինէ մէտար օլմուշ օլան հարէքէթի միւսալէմէթճուեանէ, իշպու զարարա եարտըմ իթմիշ տիր։ Պունտան պաշգա Տանիմարգա վէլիի ահալընընն Պէրլինի զիյարէթի՝ ահվալը ստըգանընն մէճմունիյէթպախշ սուրէթատ թատիլ օլմուշ օլտուղընը կէօռթէրմիշ տիր։ Ռուսիա վէ Տանիմարգա խանէտանլարընը եէկարիկէրինէ բատպի իտէն միւնասէպաթ իսէ, մալիւմ տիւր։ Պու պիւյիւք ատըմ, տիկէր էհէմիյէթլի ատըմլար տախի ալարըրաճագ տը։ Պու պապատէ եալընընզ պիր միւշքիլ վար տը քի, օտա՝ Ֆրանսանընն վազիեէթիտիր։ Թէրքի սիլահ՝ պիլմասա Ֆրանսանընն բէք տէ խօշլանըգը պիր շէյ օլմայըպ, անճագ իչին բէք իլէրիսինէ կիթմէյէրէք, աէնիլէպիլիր քի, նիհայէթ Ֆրանսա՝ միւթթէֆիգի Ռուսիանընն իպրամլարընա մուվաֆագաթ կէօսթէրէճէք տիր։ Իթալիյա կէլինճէ, թէրքի սիլահ խուսուսը՝ քէնտիսինէ միւսայիտ նէթիճէլէր ինթաճ իտէպիլիր։ Խուսուսիյէ ասքէրի պիւտճէսի՝ վարիտաթընընն պիւյիւք դըսմընը սարֆ իթթիրմէքտէ օլտուղընտան, էր եա կէճ պիր պուհրանը մալիյէ սէպէպ օլապիլէճէք տիր։ Իմտի Իթալիա՝ մէզքիւր թէքլիֆի գապուլէ միւսարատաթ իյլէյէճէք տիր։

Թէրքի սիլահ թէքլիֆինին Շարզատա մէմունէն թէլագգը օլունաճաղընա՝ Զաթը հաղրէթի Բատիշահինին վէ հիքիմէթի Սէնիէտինին մէսլէքի սուլհբերվերանէ վէ թէրագգըվերանէսի պիր կէօնա չիւպհէ պրագմաշ։ Էվրօբա հիքմատարլարընտան էն զիյատէ Զաթը հաղրէթի Շէհրիյարի՝ հիսսիյաթը սուլհբերվերանէ իպլաղ պույուրմագտա տը։ Պիր մէմլէքէթին թէրագգըը՝ անճագ սիւքիւնէթ վէ չալըշմագլա էլտէ իտիլէպիլտիկինէ՝ Զաթը հաղրէթի Շէհրիյարի բէք ալէա իսքեաթ օլմուշլար տը։ Շէվքէթմէսապ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրի՝ սէնաաթլարը վէ մէարիֆի ուսմանիյի թէշվիգ, մուհասէրաթը թէսհիլ վէ միւսսաաթը խայրիյի թէզիտ իտէրէք, մուամէլաթը սիասիյի ադիլանէլէրինի մէզքիւր էսասա թաթպիգ իյլէմէքտէն տալա տուր օլմամըշլար տը։ Պիր մէմլէքէթին սուլհ վագթընտա նէ գազանտարլըը, վէ մուհարէպէ էսնասընտա նէ զայլ իյլէտիկինի թայէին իթմէք՝ ահվալը իգնօմիգիէ երպապընա ատտ տիր։ Իմտի մէսէլէնին պու ճիհէթինի թաֆսիլէ պիզճէ հաճէթ եօգ տը։ Եալընըզ մէսէլէյէ՝ ինանիյէթ նօգթաի նազարընտան պագմագ, վէ թէրքի սիլահ սայէսինտէ նէ գատար գուրպանլարը գուրթուլաճաղընը թաստիգ իյլէմէք՝ պիզիմ իչին քեաֆի տիր։ (Մէրվէթ)

Զար՝ իլք պահարան էվվէլ Բոմայա կիթմէյէճէք տիր։

Իմք. Վէլհէլմին Ինկիլիթերրայը զիյարէթի միւնասիպէթիյլէ չրգան ռիվայէթլերի՝ պաշ վէքիլ Մ. Պալֆուր թէզգիպ իթմիշ տիր։

Ինկիլիթերանընն Իսթ-Լընտընն չէհրինտէ տէհչէթլի պիր եանկըն զուհուր իտիպ, թէքմիլ չէհիր եանմըշ տը։

Ֆինլանտիա քէօրֆէզինտէ պիր ֆուրթունա էսնասընտա 11 պալըգճը գայըզը պաթմըշ, վէ 50 գատար պալըգճը թէլէֆ օլմուշ տը։—Ռուսիանընն Ֆէրսոն էյալէթինտէ էլիզապէթկրատտա, էշգայա՝ բասթանընն իւզէրինէ հիւճումլէ, 2 քիլի եարալանմըշ վէ 12,000 ռուպլի զասպ իտիլմիշ տիր։

Բէթրէսպուրկտա չիտտէթլի պիր գըշ իճրաի հիքմ իթմէքտէ օլուպ, Գրօնշթատ լիմանը գըսմէն տօնմուշ տը։

ԷՔՍԷՔ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Տէրիսաատէթտէ եէրլի ունընտան էքմէք իմալիյլէ, միւթէսիլ պիր ֆիյաթ իլէ սաթըլմասը խուսուսը՝ Շուրաի տեվլէթճէ միզաքէրէ իտիլմէքտէ օլտուղը մալիւմ տիւր։ Գէյլիք ֆրունլարը միւտիրլէրիյլէ տիկէր մէմուրիյնտէն միւրէքքէպ օլան պիր գօմիսիօն՝ պիր խայլի թէտգիգ վէ թէճրիպէլէրտէն սոնրա, չու նէթիճէյի հասրլ իթմիշ տիր քի, պիր չուվալ ունտան 103 պէղ. 104 օգդա էքմէք իմալ իտիլտիկինտէն, էքմէք ֆիյաթընը պու հիսապա ույտուրմագ լազըմ տը։ Իմտի 66-67 ղ. գըյմէթինտէ օլան եէրլի պիր չուվալ ունտան թէտարիք իտիլէն էքմէքլէրին օգդասը 35 բարայա սաթըլաճագ, վէ ուն բիսայսընճա էկէր չուվալտա 6 ղ. թէրագգը եա թէնէզղիլ կէօրիւրսէ, թապիի էքմէյին օգդասը տա 2 պէղ. բր. ֆազլա եա էքսիք սաթըլմագ իճապ իտէճէք տիր։ Լաքին 2 պէղ. բր.-լըգ սիքքէ օլմասընը իչին, հազգը նար թէնզիլտէն սոնրա, էքմէյին վէնինէ 40 կրամ խամուր զիյատէ զօնուլմագ իճապ իտէճէք տիր։ Մէսէլա էկէր ուն չուվալ

ՊԱՏԿԵՐԱՅԻ ԴԵՊՔԵՐ

Իրարու ետևից մեր մամուլը լի է տարօրինակ դեպքերի նկարագրութեամբ։ Ամենուրեք կրկնվում է նոյն երգը։ Ամենուրեք մարդիկ ոչ միայն կորցրել են իրենց հաւասարակշռութիւնը, այլև ամբողջապէս խելագարվել

—Սան հաֆիթա զարֆընտա չէհրիմիզտէ 180 քիչի վէֆատ իթմիշ տիր։

—Բարիստէ ամէրիգան ֆլոթըղ-ճըլըղը իտէն Գայսէրիէյի Կապրապետ Գալըպճեան նամ՝ շախսը՝ անտըլ իսթանպոլու օլուպ, Եէչիլ ղէյֆին սաթըճըլըղը իտէն Անտանտըի խամնտէ պիր Բումին դամա իլէ գաթլ իթմիկի, վէ պու ճինայէթին սեպեպի՝ ախպ ու իմա քէյֆիեէթի օլաս ղու՝ մահէյլինտէն եաղըմըշ տըր։

ՄՈՒՀԻՄՄ ՊԻՐ ԽԸՐՍԸԶԼԸԳ

Իսթանպօլտա Ալէքսանդրեան խանընտա, թիւճճարտան Իբրանոսեան պիրտաէրլէրին մաղազատաքի գասա, բաղար կիճէսի այբլարադ, 28 տանէ Տրիք պանգնօթ, 141 օսմ. լիրասը, 100 ինկ. լիրասը, 17 տէմիր եօլու թահվիլի, 150 լիրալըգ ալթուն քէօսթէքլի էրմաս սատաթ, 60 լիրալըգ պիր չիֆթ էլմասը թօբը, պիր չիֆթ ալթուն գօբչա վէ կէօյիս թօբլըրը, ճէման 850 լիրալըգ նագտ վէ էշիա չալընտըղը, բաղար իրթէսի սապանը մաղազա սահիպլէրի թարաֆընտան կէօրիւլէրէք, մաղազա պէքճիսի Սիվասը Յովհաննէս Յովսէֆեանը իսթիճվապ իթմիշլէր իսէ տէ, գաթիէն ինքեար իթարիկինտէն, մէրգում, քէօբրիւ գարաղօլը սէր գօմիսէրլիկինէ թէսլիմ իտիլմիշ, վէ սէր գօմիսէր Հիլմի պէյին իսթինթաղընտա, եինէ ինքեար իթմիշ իսէ տէ, վագրայը սօնրա իպրար իլէ, չալընան էշեայը կիզէտիկի եէրտէն կէթիրմէք իւղրէ, քէնտիսինէ պիրի գաթըլմասընը սեօյլէմիշ, վէ չավուշ էյուպ էֆ. պէրապէրինէ գաթըլարագ, կիթաբիքլէրի սըրատա, Յովհաննէս ֆիբար իթմէք իսթէմիշ, լաքին էյուպ էֆ. եագասընտան թուլթարադ թէքրար գարաղօլա կէթիրմիշ տիր։ Հիլմի պէյ՝ Յովհաննէսին՝ Յարութիւն իսմինտէ պիր արդատաշը պուլունտուղընը խապէր ալտըղընտան, «Եէտին տէքի էմանէթլէրի բուսուլամը կէթիրէնէ թէսլիմէթ» տէյի պիր քաղըտ եազմասընը Յովհաննէսէ էմր իթմիշ, լաքին մէրգում՝ քիմսիյէ էմանէթ թէսլիմ իթմէտիկինի, վէ էկէր եանընա պիրի գաթըլըրսա, պու տէֆա, չալտըղը չէյլերի թէսլիմ իտէֆէկինի թէքրար պէյան իյլէմիշ, վէ պու քէրրէ տէ, Հիլմի պէյ իլէ չավուշ էյուպ էֆ. սիվիլ դըյանֆէթլէ մէրգում իլէ պէրապէր եօլա չըզմիշլար, վէ Մահմուտ-բաշանըն եօղարըսընա կէլաիքլէրինէ, Յովհաննէս, միւմանիլէյհիւմայը պիր գահվէխանէյէ կիրաիրիպ, օրատա չու իգրարը իթմիշ տիր։ «Զարշուի քէպիրատ միւճէվհէրճի Շահպազ էֆէնին պէքճիսի Յարութիւն պէնի գանտըրտը։ Իքիմիզ, պիր գաց խըրսըզը պուլտուգ։ Պու՝ իսմինի պիլմէտիկիմ օրթապօյլու պիր Բումտը։ Բաղար կիւնիւ մաղազա գաբալը օլտուղընտան, կիճէ ճիւմէմիզ, գասանըն պուլունտըը օտայա կիրաիք։ Բում՝ գասայա պիր անախթար սեյտուրըպ աչտը։ Քէնտի հիսէսի օլարագ, 28 պանգնօթ վէ 17 շըմէնտրֆէր թահվիլինի ալտը։ Միւճէվհէրլէր իլէ ադչէլէրի տէ պիզ ալտըգ։ Քեաֆիֆէսի տէ Յարութիւնըն եանընտա տըր։» Տէրհալ էյուպ էֆ.՝ Շահպազ էֆէնին տիւքքանընա կիտէրէք, Յարութիւնը գաբունըն էօնիւնտէ պուլմուշ, վէ պիր թադրիպ քէնտիսինի գահվէխանէյէ կէթիրմիշ տիր։ Յարութիւն՝ Յովհաննէսի գահվէտէ կէօրանիկիւնտէ շաշըրմըշ, վէ Յովհաննէս, մէրգում՝ «Յա՛ Յարութիւն, եանընտաքի էմանէթլէրի կէթիր, գորթսուլուշ եօղ տըր» տէմիշ տիր։ Յարութիւն՝ պիր տրա ինքեար իթմիշ իսէ տէ, պատէհու իգրար իտիպ, եարըմսատաթ սօնրա կէթիրիպ թէսլիմ իթմէյի վատ իյլէմիշ, վէ էյուպ էֆէնին նէզարէթի ալթընտա կիտիպ, եարըմ սատաթ սօնրա կէլէրէք, գուշաղընտան էմանէթլէրի չըգարմըշ տըր։ Պունլարըն իչինտէն Բում գասա խըրսըզնա վէրիլմիշ օլան 28 պանգնօթ իլէ 17 շըմէնտրֆէր թահվիլի էքսիք օլարըզը կիպի, 20 ինկ. լիրասընը տա Յարութիւն՝ խասթա օլան օղլու իչին սարֆ իթտիկինի սեօյլէմիշ տիր։ Նու հալտէ չալընան 850 լիրատան 240 լիրասը զայպ օլուպ, գուսուրը պուլունմուշ տըր։ Նիմտի Բում խըրսըզ քէմալը կէրմի իլէ արանմադտա տըր։ Յովհաննէս վէ Յարութիւն հապսէ ատըլմըշլար տըր։

Տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ, Բում գասա խըրսըզը սեղիւ ատըլըզ օլուպ, գուսուր պանգնօթլար իլէ 17 շըմէնտրֆէր թահվիլի տէ՝ իքի խըրսըզլարընը Զապթիէ նէզարէթինէ կէօթիւրիւլմիւքլէրի սըրատա, Յովհաննէսին բօթինինտէն չըգմըշտըր։

ՍԻՃԻԼԻ ՆՈՒՖՈՒՍ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

(Տէվամ)

ԱԼԹԸՆՃԸ ԳԱՍԼ

Թէֆթիչի սիճիլաթ

46.— Գաղա նուֆուս մէմուրլարը հէր իչ այտա պիր քէրրէ քէօյլէրի, վէ սանճագ նուֆուս մէմուրլարը հէր 6 այտա պիր տէֆա գաղա մէրքէզլէրինի, վէ վիլայէթ նուֆուս նազըրլարը տախի սէնէտէ պիր քէրրէ ումում լիվա վէ գաղա մէրքէզլէրինի տօլաշարագ թէֆթիչի մուամէլաթ իտէճէքլէր տիր։

47.— Գաղա նուֆուս մէմուրլարը՝ էսնաի թէֆթիչլէրինտէ, կէչմիշ 3 այ վուգուաթընը նաթըգ իլմուխապէրլէր իւղէրինէ իճրաի թահդիգաթ իտէճէքլէրի կիպի, լիվա նուֆուս մէմուրլարը՝ գաղա նուֆուս մէմուրլարընընը, վէ վիլայէթ նուֆուս նազըրլարը տախի՝ լիվա վէ գաղա նուֆուս մէմուրլարընընը իյֆաի վէզաիֆտէ օլան հարէքէթլէրինի թէֆթիչ իթմէքլէ միւքէլլէֆ տիրլէր։ Նուֆուս նազըրլարը օլ պապատ կէօրանիւքլէրինի միւթէզամմին պիր լայիհա թանզիմ իտէրէք, Տախիլիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմէք իւղրէ վալիի վիլայէթէ վէրէճէքլէր տիր։

48.— Տօղուշ, նիքահ, գարը գօճա պօշամասը, վէֆիյաթ վէ մէքհան տէյիշտիրմէք վուգուաթընա տաիր իսամ վէ մուխթարլար իլէ զայրը միւսլիմ ճէմաաթլարընը քէօյ վէ եա մահալլէ բարաս վէ եա խախամ վէ մուխթարլարը թարաֆընտան վէրիլմիշ օլան իլմուխապէրլէրին՝ վագրա զայրը մուվաֆըզ օլարագ եազըլմըշ օլտուգլարարը՝ թէֆթիչի սիճիլաթ էնտասընտա թէպէյյիւն իյլէտիկի հալտէ, մէզքիւր իլմուխապէրլէրտան մէօրլէրի պուլունանլարընը ճիւմլէսինտէ, պիթթագսիմ պիր ալթունտան 5 ալթունա գատար ճէզաի նագտի ալընըր, վէ էկէր պու հարէքէթ պիր կէօնա իրթիքապ վէ իրթիչայա վէ գուրատան գաչըրմագ իչին քէթմը նուֆուսա մէպնի իսէ՝ պունլար հագընտա մէվգու օլան միւճազաթը գանունիյէ պաշգաճա թային վէ իճրա իտիլիր։

49.— Նուֆուս նէզարէթ վէ քիթապէթինէ միւսթախտէմ օլանլարընը անվալ վէ մուամէլաթը՝ գայմազամլար իլէ միւթասարրըֆ վէ վալիլէր թարաֆընտան տայիմա նազարը թէֆթիչտէ պուլունարրըլարագ, գաթիէն եօլատ զըբգլարընա մէյտան վէրիլմէյճէք տիր։

50.— Սիճիլաթ մուամէլաթընտա պուլունանլար՝ նուֆուս սիճիլէրինի հէքք ու թադիլիր վէ եա թահրիֆ իթմէքլէրի հալտէ, օ կիպիլէր սախթէքեալրգ հագգընտա գանունէն մուայյէն օլան ճէզա իլէ միւճազաթ օլունըրլար։

ԵԷՏԻՆՃԻ ԳԱՍԼ

Սիճիլի նուֆուս վուգուաթընտան ալընտաճագ խարճլարընն տէրէճէլէրի

51.— Կէրէք էսնաի թահրիրտէ, կէրէք թահրիրտէն սօնրա միւճէտտէտէն վէ կէրէք թէպտիլէն վէ եախատ զայիրտէն վէրիլէճէք նուֆուս թէզքէրէլէրինտէն պիրէր ղշ. խարճ ալընըր. չու գատար քի, կիւնլիւք նաֆագասընը թէտարիքտէն ճիզ օլտուգլարը՝ մահալլէ վէ եա քէօյիս թարաֆընտան թասալիգ օլունանլարա մէճճանէն վէրիլիր։

52.— Ալէքսանդրա տաղանլար իչին վէրիլէճէք վուգուաթ իլմուխապէրլէրինտէն 1էր ղշ. վէ պատէլգայտ պունլարա վէրիլէճէք նուֆուս թէզքէրէլէրինտէն քէզալիք պիրէր ղշ. խարճ ալընըր։

53.— Նիքահարա տաիր վէրիլէճէք վուգուաթ իլմուխապէրլէրի պաքիր (1) վէ սէյիպ (2) վէ թալլագ բուճու (3) իթիպարըյա 3 նէվ օլուպ, պունլարըն պիրինճիսինտէն 5, վէ իքինճիսինտէն 3 վէ իւչինճիսինտէն 1 ղշ. խարճ ալընընը։

54.— Թէպտիլի մէքքան իչին վէրիլէճէք վուգուաթ իլմուխապէրլէրի եալընըզ պիր խանէ խալգընա մախսուս օլարագ, ֆամիլեա սահիպլինտէն 1էր ղշ. խարճ ալընընը։

(Տէվամի)

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհամը ումումի	Ղշ.	30	16
Բումէլի չրմէնարֆէրի	Ֆր.	117	50
Թահվիլաթը Օսմանիէ		466	
Օսմ. պանգասը սէնէտաթը		591	
Տէվլէթի Ալիէ Բէյի		362	
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.		3	85
Բէյի ագսիսնա		14	10
Տէրիս. Թրամվայ գոբ.		5	50
» » Թահվ. Ֆր.		496	
Տէրիսատաէթ Բրիթիշ		484	
Թրանսվալ		136	

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԿԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ.տան	Ղշ.	Փր.
Պէնազ մէճիտիէ ֆարպր	108	1
Մէթալիք	98	
Ֆրանսիզ ալթունը	87	20
Ինկիլիզ լիրասը	109	38
Բօլ	90	
Գրբմիդ	51	6
Գարպոն զայմէսի	8	63—

Սահիպի իմթիազ վէ մէսուլը դագիթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

պիրտէն պիրէ վէ բիդդաթէնկիզ պիր սուրէթտէ, իքի էլէրինի քէնտի էլէրի իչինէ ալարագ, քէնտինին տէ հիսս իթարիկի հէյեճանը կիդէմէյէ չալըշարըզը հալտէ,

— Մէմուրլարընն կէլմէսինտէն էվվէլ բահաթճա չալըշապիմէք իչին էրքէն կէլտիմ, զաթէն չօգ տէֆա պէօյլէ էրքէն կէլիրիմ... եաղըսանէնիղտէ աեագ սէսի ալտըղընտան, մէրագ իթտիմ. . խուսուսիյէ քի դարու իչէրտէն սիրիկիւլիւ իտի ... օլ վագըթ ... դարուլը վուրտում... պու պապատ աֆվընընը բէճա իտէրիմ, տէտի։

Պու իքի չախս, միւղթարրագ պիր հալտէ պիր միւտտէթ սիքիթլէ տուրտուլար։ Արալարընտա պաղը իյդահաթ վէրիլմէսի լիւզումընը հէր իքիսի տէ հիսս իթարիքէրի ճիհէթլէ, իւք տէֆա Մ. Լըվասէօր՝ քէնտի պաշ մէմուրընա պիր գօլթուգը իսկէմէլէ կէօսթէրէրէք, չու եօլատ սէօղէ պաշլասը.

— Օթուրըն ազիզիմ Տիւշըմէն, մատամ քի պախթ, եախօտ տահտ տօղրուսը Հիքմէթի Բապպանիէ (Նախանտամութիւն), հէնուզ քէշֆ իսթմէթիկիմ, լաքին իւք թէէսսիրաթընընը գապիլի ինքեար ոտտուրընը հիսս իյլէտիկիմ պիր մագսէտլէ պուսապատ սիզի պուրայա սէվգ իթտի։

«Շու գարուլը վուրտուղունուզ զէման, — տէյի տէվամ իթտի պանքէր՝ քէմալը սիքիսն իլէ, — քէնտիմի թէլէֆ իտիյօրտում։

Մ. Տիւշըմէն.— (մահզունէն պաշընը սալլայարագ.) Էօյլէ օլտուղունա չիպահէ իտիյօր իտիմ։

Մ. Լըվասէօր.— (թէճաճիւպանէ.) Տիմէք իշատէն խապէրիիզ վար տըր։

— Տիւն ադչամտան պիլիյօրտում. պաղըր էսնամընընն ուզրատաղը ֆէլաքէթ՝ չէհիրճէ մալիմ օլուպ, բէք չօգ պանգալար խապէր ալմըշ ատըլար, վէ Լիոն բիացասը տախի իտայլի մութեզարրուր օլմուշ տըր։

— Տիմէք վաղիյէթիմիզին մէյնուսիյէթպախշ իտուկինի տէ պիլիրսինիզ։

— Լըվասէօր վէ չիւրէքեասը պանգասընն վաղիյէթի սարսըլտըղընա ինանընրում, ֆագաթ պու պապատ հէնուզ մէյեուս տէյիլիմ։

Մ. Լըվասէօր.— (սըգըլարագ.) Ազիզիմ Տիւշըմէն, սիղին խոսիաճը օլտուղընընզը պիլիրիմ, լաքին պու տէֆա, սիզ ղընը հիսս իյլէտիկիմ պիր մագսէտլէ պուսապատ սիզի պուրայա սէվգ իթտի։

«Շու գարուլը վուրտուղունուզ զէման, — տէյի տէվամ իթտի պանքէր՝ քէմալը սիքիսն իլէ, — քէնտիմի թէլէֆ իտիյօրտում։

Մ. Տիւշըմէն.— (մահզունէն պաշընը սալլայարագ.) Էօյլէ օլտուղունա չիպահէ իտիյօր իտիմ։

Մ. Լըվասէօր.— (թէճաճիւպանէ.) Տիմէք իշատէն խապէրիիզ վար տըր։

— Տիւն ադչամտան պիլիյօրտում. պաղըր էսնամընընն ուզրատաղը ֆէլաքէթ՝ չէհիրճէ մալիմ օլուպ, բէք չօգ պանգալար խապէր ալմըշ ատըլար, վէ Լիոն բիացասը տախի իտայլի մութեզարրուր օլմուշ տըր։

— Տիմէք վաղիյէթիմիզին մէյնուսիյէթպախշ իտուկինի տէ պիլիրսինիզ։

— Լըվասէօր վէ չիւրէքեասը պանգասընն վաղիյէթի սարսըլտըղընա ինանընրում, ֆագաթ պու պապատ հէնուզ մէյեուս տէյիլիմ։

Մ. Լըվասէօր.— (սըգըլարագ.) Ազիզիմ Տիւշըմէն, սիղին խոսիաճը օլտուղընընզը պիլիրիմ, լաքին պու տէֆա, սիզ տէ պէնիմիզ պէրապէր, թէմամիյլէ մաղլուպ օլտուղընընզը իգրար իթմէլիսինիզ։

Մ. Տիւշըմէն.— (կէօզլիւկիւնիւ կէօզլէրինէ գատար կէօթիւրէրէք.) Սէվգիկի էֆէնտիմ, վագտա պուլունտուղումըզ ահվալին վէխիմ օլտուղունու գապուլ իտէրիմ, լաքին թէմամիյլէ մաղլուպ օլմուշ սէյիրիզ։ (Էթրաֆընա աթֆը նազար իյլէյէրէք.) Պու կիճէ սապատա գատար պէնսիզ չալընտըղընընզը կէօրիյօրում. պու իսկ բէք ֆէնա չէյ օլմուշ տըր, չիւնքի պիրլիքատ պուլունտա իտիմ, հիչ օլմազտա զահմէթինիզին նըսֆընա գաթլանընը իտիմ. պունունլա պէրապէր, սիզի, չու զայլէ վէ էնտիշէտէն գուրթարմագ իւզրէ վագթընտա կէլմիշ օլտուղումա տա մէմնունում։

Մ. Լըվասէօր, մատատանթկիւզարընընն պու մանէալը սէօզլէրի իւղէրինէ ֆէվգէլատէ մէրազատա զալարագ,

— Նէ՞ տիմէք իսթէյօրտունուզ, տէյի սորատա։

Մ. Տիւշըմէն՝ ճէպինտէն պիր մէքթուպ չըգարտը, կէօզլիւկիւնիւ իլինճի տէֆա եէրլէշտիրտի, վէ պատէհու չու հօլտա տէվամ իյլէտի։

— Օն կիւն էվվէլ, մալիմիւնիւզ օլան իշլէրտէն սօլայը Բարիզէ վուգուա պուլան սէյեահանթընտա, Պօրսատա, Ժորժ Սամիէլին քահթիպի իստուսիսի Բիզանի իսմինտէ պիրինէ թէսատաֆ իթտիմ։

— Ժորժ Սամիէ՞լ մի. չէօհրէթի չիւպհէլի օլան չու. Եէհուտի սէրմայէտաֆ մը...

— Էվվէթ, թա՛ քէնտիսի. լաքին պուսատէմին չիւպհէլի չէօհրէթի պուլունմասը՝ Լօնտրա վէ Բարիզ բիացալարընտա ֆէվգէլատէ իթիպարը հայիլ օլմասընա մանի տէյիլ տիր։ Լիյազաթսըզ էֆէնտիսինէ լայըգ վէ Բիզանի իսմինտէ օլան պու կէնճ քիմսէ, տէօրթ սէնէ էվվէլ Ալժէտէ սաթըն ալմըշ օլտուղունը ֆօսֆաթ մատէնէլէրինտէն պանա պահս իթտի։

Պանքէր.— (պիւյիւք պիր նէֆէս ալարագ.) Պիր կիւն օ մատէնէլէր էհէմմիյէթի մախսուսէ քէպապ իտէճէք տիր։

Իտիթիյար.— Զաթէն չիմահտէն քէպապ իթմիշ տիր, չիւնքի Ժորժ Սամիէլ՝ պու մատէնէլէրէ միւթէսարրըֆ օլմազ իչին տէօրթ միլիոն ֆրանգ վէրիյօր։

— Տէօրթ միլիո՞ն մը... նէ՞ սէօյլէյօրսունուզ Տիւշըմէն... սէսիկինիղ տօղրու մը տըր։ Օ կէնճ քահթիպ սիզի իղֆալ իթմիշ օլմասընը։

(Տէվամի)